

530.SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas

Izlases metode revīzijā

INTOSAI PROFESIONĀLO STANDARTU KOMITEJA

PSC-SECRETARIAT

RIGSREVISIONEN • STORE KONGENSGADE 45 • 1264 COPENHAGEN K • DENMARK
TĀLR.: +45 3392 8400 • FAKSS: +45 3311 0415 • E-PASTS: INFO@RIGSREVISIONEN.DK

INTOSAI

INTOSAI Ģenerāļsekretariāts - RECHNUNGSHOF
(Austrijas Revīzijas palāta)
DAMPFSCHIFFSTRASSE 2
A-1033 VĪNE
AUSTRIJA

Tālr.: ++43 (1) 711 71 • Fakss: ++43 (1) 718 09 69

intosai@rechnungshof.gv.at;

<http://www.intosai.org>

Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas apvienojumā ar Starptautiskās grāmatvežu federācijas (IFAC) izstrādāto 530. Starptautisko Revīzijas standartu (SRS) „Izlases metode revīzijā” veido ISSAI 1530

530. Starptautiskā Revīzijas standarta (SRS) Praktiskās piemērošanas vadlīnijas¹

Izlases metode revīzijā

Izcelsme

Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas sniedz papildu norādījumus par 530. SRS – Izlases metode revīzijā. Tās jāskata kopā ar SRS. 530. SRS ir spēkā finanšu pārskatu revīzijām, kas veiktas par periodiem, kuri sākas 2009. gada 15. decembrī un vēlāk. Šo Praktiskās piemērošanas vadlīniju spēkā stāšanās datums ir tāds pats kā SRS.

Ievads SRS

530. SRS pielieto, kad revidents ir nolēmis izmantot revīzijas izlases metodi, veicot revīzijas procedūras. Tajā ir raksturota statistiskas un nestatistiskas izlases metodes izmantošana, nosakot un atlasot revīzijas izlasi, veicot kontroļu testus, detalizētās darījumu pārbaudes, kā arī novērtējot rezultātus, kas balstīti uz izlasi.

530.SRS papildina 500.SRS² prasības, kurā noteikts revidenta pienākums izstrādāt un veikt revīzijas procedūras, kuru mērķis ir iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus, lai varētu izstrādāt pamatotos secinājumus, balstoties uz kuriem, tiek izstrādāts revidenta atzinums. 500.SRS sniegtas norādes attiecībā uz metodēm, ko revidents var izmantot, atlasot pārbaudāmos vienumus, un viena no šādām metodēm ir revīzijas izlase.

Praktiskās piemērošanas vadlīniju saturs

- P1. Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas sniedz papildu norādes publiskā sektora revidentiem attiecībā uz:
- (a) Vispārējiem apsvērumiem.
 - (b) Izlases veidu, lielumu un pārbaudāmo vienumu atlasī.
 - (c) Noviržu un neatbilstību raksturu un cēloņiem.
 - (d) Neatbilstību attiecināšanu.
 - (e) Revīzijas izlases rezultātu novērtēšanu.

SRS piemērošana publiskā sektora revīzijās

- P2. 530. SRS ir piemērojams publiskā sektora organizāciju revidentiem, veicot finanšu pārskatu revīzijas.

¹ Visas praktiskās piemērošanas vadlīnijas ir jāskatās kopā ar ISSAI 1000 „Vispārējais ievads INTOSAI finanšu revīzijas vadlīnijās”.

² 500.SRS „Revīzijas pierādījumi”.

Papildu norādījumi par publiskā sektora jautājumiem

Vispārējie apsvērumi

- P3. Publiskajā sektorā bieži vien finanšu revīzijas mērķis ir plašāks, nekā tikai atzinuma sniegšana par to, vai finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos ir sagatavoti atbilstoši norādīto finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu prasībām (piemēram, SRS darbības joma). Revīzijas pilnvaras, kas izriet no likumdošanas prasībām, noteikumiem, ministriju norādījumiem, valdības politikas prasībām vai likumdevēja rezolūcijām, var noteikt papildu mērķus. Šie papildu mērķi var iekļaut revīzijas un ziņošanas pienākumus, piemēram, ziņot, vai publiskā sektora revidenti ir atklājuši kādus normatīvo aktu neievērošanas gadījumus, ieskaitot budžeta un atbildības prasību pārkāpumus, un/vai ziņot par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti. Rezultātā var tikt ietekmēta publiskā sektora revidentu izmantotā revīzijas izlases metode. Publiskā sektora revidenti var izmantot izlases metodi tiem pienākumiem, kas publiskā sektora revidentiem ir noteikti papildus atzinuma sniegšanai par finanšu pārskatiem.
- P4. Revīzijas izlases izmantošana, lai veiktu normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudi, ir līdzīga citiem revīzijas izlases izmantošanas gadījumiem, kuros publiskā sektora revidenti:
- Nosaka izlases veidu un revīzijas parametrus, ieskaitot būtiskumu, vēlamo pārliecības līmeni un izlases atlasē metodi;
 - Veic atbilstošas revīzijas procedūras katram izvēlētam vienumam;
 - Izmeklē neatbilstību raksturu un cēloņus; un
 - Novērtē rezultātus, ieskaitot rezultātu attiecināšu uz visu darījumu grupu, ja izlase tika atlasīta, izmantojot statistiskās procedūras.

Izlases veids, lielums un pārbaudāmo vienumu atlase

- P5. Nosakot revīzijas izlasi, kā to nosaka SRS 6.punkts, publiskā sektora revidentiem, saskaņā ar to pilnvarām, var būt noteikti papildu pienākumi, kā tas ir aprakstīts iepriekš P3 punktā. Šādos gadījumos publiskā sektora revidenti var noteikt dažādu līmeņu parametrus, ieskaitot būtiskumu un augstāku pārliecības līmeni, kas savukārt var ietekmēt izlases lielumu. Publiskās sektora revidenti bieži izmanto izlases metodi, lai pārbaudītu iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti, kā arī, lai veiktu detalizētās pārbaudes par normatīvo aktu prasību ievērošanu. Publiskā sektora revidenti var noteikt atsevišķas izlases kontroļu testiem un atbilstības pārbaudei vai arī noteikt vienu izlasi, lai pārbaudītu abus. Piemēram, maksājumu izlase var tikt izmantota, lai pārbaudītu izmaksu kontroles, kā arī, lai pārbaudītu, vai izmaksas ir veiktas atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- P6. Publiskā sektora revidentiem biežāk nekā privāta sektora revidenti var nākties apsvērt nepieciešamību izmantot izlases metodi nefinanšu informācijas pārbaudei. Tādu publiskā sektora revīzijas uzdevumu rezultātā, kā normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaude vai finanšu pārskatos esošās nefinanšu informācija novērtēšana, publiskā sektora revidentiem jāizvērtē, vai var izmantot izlases metodi, lai pārbaudītu šādu finanšu pārskatos esošu nefinanšu informāciju. Piemēram, ja valsts slimnīcas finanšu pārskati satur apkalpoto pacientu skaitu, lai aprēķinātu darbības rezultātos rādītājus (tādus kā izmaksas uz vienu pacientu), publiskā sektora revidenti var izmantot izlasi, lai pārbaudītu norādītā pacienta skaita lieluma atbilstību un pilnīgumu.

- P7. Publiskā sektora revidentiem var būt pienākums ziņot papildu informāciju par revīzijas izlasi. Šādas prasības var iekļaut ziņošanu par izmatoto izlases metodi, par to, vai izlases rezultātus var attiecināt uz visu darījumu grupu, un, ja var, šādas attiecināšanas rezultātus. Publiskā sektora revidenti var apsvērt šādas prasības, lai noteiktu vai izmantot statistisko vai nestatistisko izlases metodi.
- P8. Norādes publiskā sektora revidentiem par būtiskuma noteikšanu jāskatās ISSAI 1320³.

Noviržu un neatbilstību raksturs un cēloņi

- P9. Analizējot identificētās novirzes un neatbilstības, kā tas ir noteikts SRS A17 punktā, publiskā sektora revidentiem ir jāņem vērā, ka tiem var būt noteikti papildu revīzijas un ziņošanas pienākumi attiecībā uz krāpšanu. ISSAI 1240⁴ sniedz papildu informāciju publiskā sektora revidentiem attiecībā uz krāpšanu.

Neatbilstību attiecināšanu

- P10. Nepārprotama neatbilstību attiecināšana ir nepieciešama, lai veiktu detalizētajās pārbaudēs atklāto neatbilstību attiecināšanu. SRS A20 punkts nosaka, ka kontroles procedūru gadījumā nav nepieciešams veikt noviržu attiecināšanu, jo izlases novirzes koeficients atbilst uz darījumu grupu attiecinātajam novirzes koeficientam. Izmantojot revīzijas izlasi kontroļu testiem, publiskā sektora revidentiem var būt pienākums veikt noviržu attiecināšanu uz darījumu grupu, ieskaitot pārliecības intervālu, uz ziņot par izlases rezultātiem, kā tas iepriekš tika noteikts P7 punktā. Dažās revīzijas vidēs, piemēram, Revīzijas palātas gadījumā, ziņošana par noviržu rādītājiem var būt nepieciešama, lai izskaidrotu, piemēram, iekšējās kontroles sistēmas trūkumus vai normatīvo aktu prasību neievērošanas gadījumus.

Revīzijas izlases rezultātu novērtēšanu

- P11. Papildus A23 punkta norādēm, publiskā sektora revidentiem ir jāņem vērā viņu pienākumi gadījumos, kad vadība nevar sniegt atbilstošus skaidrojumus par novirzēm vai neatbilstībām. Piemēram, Revīzijas palātas publiskā sektora revidentiem var būt nepieciešams padziļināti izpētīt informācijas trūkuma iemeslus un noteikt, kurš par to ir atbildīgs.
- P12. Papildus A23 (2.apakšpunktā) sniegtajām norādēm, publiskā sektora revidentiem ir jāņem vērā jebkuri papildu pienākumi ziņot par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un normatīvo aktu prasību neievērošanas gadījumiem.

³ ISSAI 1320 „Būtiskums revīzijas plānošanā un veikšanā”.

⁴ ISSAI 1240 „Revidenta atbildība par krāpšanas iespējamības izvērtēšanu finanšu pārskatu revīzijas ietvaros”